

HYPPYTOIMINNAN OHJE

Tässä ohjeessa annetaan tarkentavia normaaliin hyppytoimintaan liittyviä sääntöjä, joiden tarkoituksena on ylläpitää hyppyturvallisuutta sekä pyrkimystä taloudelliseen ja joustavaan hyppytoimintaan. JLK ry:n johtokunta on 21.4.2010 pitämässään kokouksessa hyväksynyt tämän hyppytoiminnan ohjeen otettavaksi käyttöön 22.4.2010 alkaen.

Turvallisuusohjeet

Hyppytoiminnassa tulee noudattaa laskuvarjohyppäämistä koskevia

- Ilmailulakia ja -asetusta
- Ilmailuhallinnon antamia ilmailumääräyksiä ja lentokelpoisuusmääräyksiä
- Suomen Ilmailuliitto ry:n hyväksymiä ohjeita ja suosituksia
- JLK ry:n johtokunnan hyväksymää Hyppytoiminnan ohjetta, sekä JLK ry:n hyppymestareiden, turvallisuuspäällikön, apulaiskoulutuspäällikön ja koulutuspäällikön antamia määräyksiä
- Jyväskylän lentoaseman toimintakäsikirjan määräyksiä.

Lisäksi voimassaolevassa Oppilaan Opas I:ssä ja II:ssä olevien perusturvallisuusasioiden kertaaminen joka kauden alussa on erittäin suositeltavaa jokaiselle hyppääjälle.

1. Maalialue ja liikkuminen kenttäalueella

1.1 Maalialue

Maalialue sijaitsee kentän pohjoispäässä rullaustie tangon ja kiitotien välissä.

1.2 Liikkuminen maali- ja kenttäalueella

Ks. [Liite 1](#)

2. Hyppytoiminta

2.1 Hyppytoiminnan aloittaminen

Hyppääjät ilmoittavat hyppytoiminnan aloittamisesta puhelimitse lennonjohtoon ennen päivän ensimmäistä poka.

2.2 Pokanvanhin

Jokaisessa pokassa tulee olla sovittuna pokanvanhin, joka vastaa pokansa toiminnasta. Pokan vanhimpana toimii oppilaspokalla hyppymestari ja muulloin vähintään C-luokan hyppääjä. Jos pudottava hyppymestari hyppää alemmalla kuin loppupoka, on etukäteen sovittava siitä, kuka toimii pokanvanhimpana.

Jyväskylän Laskuvarjokerho ry

---

na loppulennon ajan. Pokanvanhimman paikka koneessa on lentäjän vieressä ns. mesun paikalla.

Pokanvanhimman tehtäviä ovat:

- pokan kokoaminen ja pokalistan täyttäminen ja korjaaminen toteutuneen mukaisesti
- tuulitietojen hankkiminen, UH-paikan sekä laskeutumiskuvion määrittäminen ja selvittäminen muille oman pokansa hyppääjille
- määrätä ja ohjeistaa maahenkilö
- pokan huolehtiminen ajoissa koneelle
- hyppyjärjestyksen määrittäminen
- varmistaa, että potkurin vaara-alue on vapaa henkilöistä moottoria käynnistettäessä ja ilmoittaa siitä lentäjälle sanomalla POTKURI VAPAA (vastuu turvallisuudesta on lentäjällä)
- ohjeiden antaminen lentäjälle ennen hyppylentoa ja lennon aikana
- pokan toiminnasta vastaaminen koneen kuormaamisen aikana ja hyppylennolla
- poikkeus- tai vaaratilanteissa yhteyden pitäminen lentäjän kanssa ja hyppääjien johtaminen
  - matkustamossa syttynyt tulipalo sammutetaan lentäjän penkkijalustan etureunassa olevalla sammuttimella, ensisijaisesti sammutuksesta huolehtii pokanvanhin
- seurata muiden hyppääjien hypyt ja laskeutumisot, ellei maahenkilöä ole (ks. 2.3)
- hyppymestari tai pokanvanhin tarkistaa ennen vuoden ensimmäistä hyppyä ja tarvittaessa kaikilta hyppääjiltä kelpoisuustodistuksen voimassaolon ja käytetyn varjokaluston; tiedot pitää ennen hyppyä olla kirjattuna kerholla olevaan lomakkeeseen (ks. 4.3).

2.3 Maahenkilö

Maahenkilö on pokakohtainen ja vastaa toiminnasta maassa hyppytoiminnan aikana tämän ohjeen mukaisesti. Oppilashypyillä pitää aina olla maahenkilö, ja kelpoisuushyppääjillä silloin, kun paikalla on enemmän kuin pokallinen hyppääjiä. Yöhypyillä on aina oltava maahenkilö. Maahenkilönä toimivalla tulee olla voimassa vähintään C-luokka tai riittävä tietotaso B-luokassa, jolloin kouluspäällikön tulee hyväksyä henkilö maahenkilöksi. Maahenkilöllä tulee olla maalialueella käytössään matkapuhelin tai ilmailuradio.

Maahenkilön tulee seurata katseellaan hyppääjiä koko sen ajan, minkä hyppääjät ovat vapaapudotuksessa ja varjon varassa. Oppilashyppääjiä tulee valvoa niin kauan, että he ovat saapuneet takaisin kerhoparakille.

Maahenkilön tulee ilmoittaa välittömästi lennonjohdolle jokaisesta lentokenttäalueen ulkopuolelle tapahtuneesta laskeutumisesta. Jos hyppääjä laskeutuu esim. metsään, on paikalle lähetettävä etsijöitä, jotka ottavat mukaansa ensiapu- ja puunkaatovälineistön sekä puhelimen ja pelastuskartan. Mahdollisi-

Jyväskylän Laskuvarjokerho ry

---

sesti loukkaantuneen hyppääjän pelastustoimet on aloitettava välittömästi. Maahenkilö määrää ja ohjeistaa etsimään lähtevät henkilöt ja voi tarvittaessa keskeyttää hyppytoiminnan kunnes kadonnut hyppääjä on löytynyt.

Maahenkilö huolehtii tarvittavien pelastustoimien aloittamisesta onnettomuus-tilanteessa (ks. kohta 3.).

2.4 Siirtyminen koneelle

Koneelle siirrytään keskitetysti pokanvanhimman johdolla. Seisontapaikalla olevia lentokoneita lähestytään aina takaapäin. Koneen etupuolella potkurin välittömässä läheisyydessä ei saa oleskella.

2.5 Toiminta koneessa

JLK ry:n käyttämässä hyppykoneessa OH-CHQ ei ole hyppääjiä varten istuinvöitä. Jokainen hyppääjä matkustaa koneessa omalla vastuullaan.

Kaikkien irtainten tavaroiden tulee olla aina kiinnitettyinä (esimerkiksi kypärät päähän) alle 300 metrin korkeudessa.

Hyppyoveen nojaaminen tai tukeutuminen on kielletty lennon aikana.

Lentäjän istuimesta ei saa ottaa tukea missään tilanteessa. Penkin takana istuva voi nojata istuimeen.

Oven avaamiseen UHP:n määrittämistä ja hyppäämistä varten on pyydettävä lentäjältä lupa. Lentäjä kysyy hyppyluvan tornista n. minuutti ennen arvioitua uloshyppyä ja hyppääjän tulee varmistua hyppyluvasta ennen uloshyppyä.

Uloshyppypaikka määritetään aina hyppytoiminnan alkaessa joko heittämällä streamer tai muulla luotettavalla tavalla olosuhteet ja hyppääjien kokemus huomioon ottaen. Mukana tulee aina olla varastreamer.

Päivän ensimmäisellä oppilashyppylennolla tai olosuhteiden muuttuessa tulee aina heittää streamer.

2.6 Hätähyppy ja pakkolasku

Pokanvanhin määrää hätähypystä ja pakkolaskusta lentäjän käskystä. Hätähyppy suoritetaan komennolla **HÄTÄHYPPY** ja pakkolaskuun valmistaudutaan komennolla **PAKKOLASKU**.

2.6.1 Hätähypyn suorittaminen:

Jyväskylän Laskuvarjokerho ry

- ensimmäisenä oleva siirtyy ovelle pohanvanhimman **OVELLE**-komennolla, **MENE**-komennolla uloshyppy hyppääjän parhaaksi katsomallaan UH-tyylillä (oppilaat hyppäävät koulutetun mukaisesti)
- seuraava siirtyy ovelle heti, kun pohanvanhin komentaa **OVELLE**, **MENE**-komennolla toimitaan kuten edellä.

Alle 600 metrin suoritetuissa hätähyppyissä suositellaan käytettävän suoraan varavarjoa (oppilailla alle 1000 metrin suoritetuissa hätähyppyissä; ei koske PL-oppilaita). Alle 300 metrin on turvallisempaa tulla pakkolaskuun, mikäli se vain suinkin on mahdollista.

2.6.2 Pakkolaskuun valmistautuminen:

B-oppilaat kääntävät FXC:n OFF-asentoon.

Yleiset ohjeet pakkolaskuasennosta:

- nojaa **lentosuuntaan** (vapaa liike minimiin)
- ota tukea mahdollisuuksien mukaan
- älä häiritse lentäjää.

Koneesta poistutaan muita auttaen, olosuhteet huomioiden (tulipalo, alastulo- paikka, loukkaantuneet...).

2.7 Kaluston aiheuttamat vaaratilanteet

Mikäli hyppääjän reppu avautuu koneessa tai apuvarjo tulee ulos taskustaan, **varjon avautuminen on estettävä** ja ovi on pidettävä kiinni kädellä varmistetuna, kunnes kone on laskeutunut ja pysähtynyt. Jos ovi on auki, se on suljettava välittömästi. Koko poka tulee koneella alas, sitä ennen oppilailta on käännettävä FXC:t OFF-asentoon.

Jos hyppääjä takertuu koneeseen apuvarjosta tai päävarjosta, suoritetaan päävarjon irtipäästö ja koneesta irtautumisen jälkeen varavarjon aukaisu. Samalla on huomioitava, että voidaan joutua turvautumaan vaihtoehtoiseen laskeutumipaikkaan.

2.8 Toiminta varjon varassa ja laskeutuminen

Varjon varassa tulee välttää turhaa lentämistä kiitotien yläpuolella. Kiitotietä ei saa ylittää alle 300 metrin korkeudella.

Mikäli hyppääjä joutuu laskeutumaan kiitotien lounaispuolelle, niin hyppääjä noudetaan kunnossapidon toimesta tai hyppykoneen lentäjä noutaa hyppääjän. Kiitotietä ei saa lähteä ylittämään omatoimisesti jalkaisin.

Jyväskylän Laskuvarjokerho ry

Mikäli hyppääjä laskeutuu kiito- tai rullaustielle, tulee hänen välittömästi siirtyä lyhintä reittiä vähintään 50 metrin etäisyydelle kiito- tai rullaustien reunasta.

Käytössä on vasemman puoleinen laskeutumiskuvio, ellei pokanvanhin toisin määrää.

Muualle kuin laskeutumisalueelle laskeutuneen hyppääjän on viivyttelämättä palattava kerhorakennukselle ja ilmoitauduttava pokanvanhimmalle.

3. Toiminta vakavassa onnettomuustilanteessa

3.1 Vakavassa onnettomuustilanteessa hyppytoiminta keskeytetään välittömästi ja kone kutsutaan alas. Toiminnassa noudatetaan kerhon ilmoitustaululla olevaa SIL ry:n ohjetta *“Toiminta onnettomuustilanteessa”*.

3.2 Maahenkilö määrää loukkaantuneen hyppääjän ensihoidosta ja jakaa muut tehtävät, kuten ambulanssin opastuksen tapahtumapaikalle, muille paikalla oleville henkilöille. Jokainen läsnä oleva on velvollinen osallistumaan pelastustöihin.

3.3 Maahenkilö ilmoittaa tapahtuneesta lennonjohdolle.

3.4 Tarvittaessa, kuten esimerkiksi kuolemaan johtaneessa onnettomuudessa, on tehtävä välittömästi ilmoitus poliisille sekä lennonjohtoa pyydetään tiedottamaan onnettomuudesta Onnettomuustutkintakeskukselle tai vanhin paikalla oleva henkilö (koulutus-/turvallisuuspäällikkö) hoitaa ilmoituksen. Lennonjohto tekee ilmoituksen myös lentoaseman päällikölle. Tapahtuneesta on tällöin niin ikään ilmoitettava Suomen Ilmailuliittoon ja Laskuvarjotoimikunnalle sekä kerhon puheenjohtajalle.

3.5 Onnettomuudesta tiedottaminen on poliisin tai muun tutkintaa johtavan viranomaisen tehtävä, tietoja onnettomuudesta ja hyppääjästä ei saa antaa ulkopuolisten tietoon.

3.6 Onnettomuuspaikka ja kerhon alue suljetaan ulkopuolisilta. Paikalla olevia hyppääjiä suositellaan ilmoittautumaan puhelimitse omaisilleen.

3.7 Kerhoalueelta saa poistua vain pelastustöitä johtavan henkilön luvalla.

3.8 Ensiapu- ja raivausvälineiden sijainti on osoitettu seinällä olevalla kyltillä.

3.9 Kun ensiapu- tai raivausvälineitä on käytetty, ne tulee palauttaa paikalleen ja tiedottaa turvallisuuspäällikköä tarvikkeiden kulutuksesta tai rikkoontumisesta uusien hankkimista varten.

Jyväskylän Laskuvarjokerho ry

---

4. Kelpoisuuksien tarkastaminen

4.1 Hyppymestari tai pokanvanhin tarkistaa ennen vuoden ensimmäistä hyppyä ja tarvittaessa kaikilta hyppääjiltä kelpoisuustodistuksen voimassaolon ja käytetyn varjokaluston. Tiedot pitää ennen hyppyä olla kirjattuna kerholla olevaan kohdan 4.3 mukaiseen lomakkeeseen. Alle 250 hyppyä hypänneiden varjokalusto on oltava SIL ry:n ohjeiden mukainen. Tarvittaessa tarkastuksesta tulee ilmoittaa turvallisuus- tai koulutuspäällikölle (erityisesti oppilaat).

Pokanvanhin vastaa pokalla olevien hyppääjien tarkistuksesta.

4.2 Hyppymestari tai pokanvanhin voi milloin tahansa halutessaan tarkistaa hyppääjän kelpoisuuden, hyppymäärän ja varjokaluston papereineen.

4.3 Jokaisen JLK ry:n hyppääjän tulee ennen vuoden ensimmäistä hyppyä JLK ry:ssä vuosittain allekirjoittaa lomake, josta ilmenee, että hyppääjä on luenut, ymmärtänyt ja hyväksynyt tässä ohjeessa ilmenevät säännöt. Lomakkeesta tulee ilmetä hyppääjän nimi, syntymäaika ja lähimmän omaisen yhteystiedot, kelpoisuustodistuksen voimassaoloaika (oppilailta luokka/koe), kokonaisyppymäärä, tiedot varavarjon pakkaus- ja tarkastusjakson voimassaolosta, päävarjon tyyppi, ja tarkastusjakson voimassaolo. Lisäksi hyppääjää pyydetään ilmoittamaan mahdolliset lääkitykset ja lääkeaineallergiat. Lomakkeet arkistoidaan kerholle.

5. Hyppäämisen kieltäminen

5.1 Pokanvanhin tai hyppykoneen lentäjä voi kieltää hyppäämisen pokassaan olevalta henkilöltä. Pokanvanhimman tai lentäjän on välitettävä tieto tapahtuneesta paikalla olevalle hyppymestarille, turvallisuuspäällikölle tai koulutuspäällikölle, joka päättää jatkotoimista. Asiasta on lisäksi tiedotettava kerhon puheenjohtajaa.

5.2 Paikalla oleva hyppymestari, turvallisuuspäällikkö tai koulutuspäällikkö voi asettaa hyppääjän loppupäiväksi hyppykieltoon ohjeiden tai määräysten noudattamatta jättämisestä tai yleisen hyppyturvallisuuden vaarantamisen johdosta. Tapahtumasta on mahdollisimman pian tiedotettava johtokunnalle, joka edelleen päättää jatkotoimista.

6. Vaaratilanteet ja niistä raportointi

6.1 Hyppytoiminnassa sattuneesta vaaratilanteesta tehdään vaaratilanneilmoitus. Lomakkeita löytyy Turvallisuuspäällikön turvallisuuskansista, johon on jätettävä myös kopio täytetystä ilmoituksesta.

Jyväskylän Laskuvarjokerho ry

6.2 Vakavista tai tavanomaisesta poikkeavista vaaratilanteista on ilmoitettava välittömästi koulutuspäällikölle ja turvallisuuspäällikölle sekä kerhon puheenjohtajalle.

6.3 Vakavasta loukkaantumistapauksesta tai vaaratilanteesta, jonka osapuolena on ollut ilma-alus, on raportin kopio toimitettava myös lennonjohtoon. Lennonjohdolle tulee puhelimitse ilmoittaa myös varavarjon käytöstä sekä tilanteista, joissa ambulanssi kutsutaan paikalle.

7. Näytös- ja yöhyppy

7.1 Muualle kuin maalialueelle suoritettavista näytöshypyistä on sovittava etukäteen ilmailumääräysten mukaisesti.

7.2 Näytöshyppääjien alastulo on tarvittaessa ilmoitettava lennonjohdolle joko maaradiolla tai puhelimitse.

7.3 Yöhyppyistä ja yöhyppyjen järjestelyihin liittyvistä toiminnoista on niin ikään sovittava etukäteen lennonjohdon kanssa.

8. Radioliikenteessä käytettävät taajuudet ja puhelinnumerot

8.1 Maaradion taajuus eli ns. oppilastaajuus on 122.95 MHz. Maahenkilö saa käyttää radioliikenteessä tornin taajuutta 118.00 MHz vain erikoistapauksissa. Tällöin voidaan ottaa yhteys hyppykoneeseen tornin luvalla. JLK ry:n radiokutsu on "Laskuvarjo maa". Esimerkiksi:

" *torni* - Laskuvarjo maa - *asiaa hyppykoneelle*."

" Laskuvarjo maa - *kerro asias*" (tai jokin muu vastaus, jolla lupa annetaan tai evätään).

Maalialueella mentäessä tulee lennonjohdolta pyytää lupa radiolla.

Esimerkiksi:

Maahenkilö: "Torni .- Laskuvarjomaa"

Torni: "Laskuvarjo maa - Torni"

Maahenkilö: "Pyydämme lupaa ylittää rullaustie Tango maalialueelle"

Torni: "Laskuvarjo maa – Ylittäkää rullaustie"

Maahenkilö: "Laskuvarjo maa"

8.2 Jyväskylän lentoaseman tärkeimmät puhelinnumerot on listattu puhelimen viereen kiinnitettyyn luetteloon. Luettelosta löytyvät mm. lennonjohdon, kunnossapidon ja briefingin puhelinnumerot.

Jyväskylän Laskuvarjokerho ry

Muut ohjeet

1. Manifestautuminen ja pokan kasaaminen

1.1 Pokalla tulee olla vähintään neljä hyppääjää (OH-CHQ). Pienemmät pokat laskutetaan haamuhyppääjän perusteella.

1.2 Kelpoisuushyppääjät ilmoittautuvat pokalle syöttämällä pokakoneeseen hyppytunnuksensa. Oppilashyppääjien ilmoittautumisen hoitaa hyppymestari. Pokaan voi ilmoittautua, kun päävarjon pinni on kiinni. Oppilaspokilla on kii-
lausoikeus.

1.3 Poka on pyrittävä rakentamaan tarpeetonta lentämistä välttäen. Pokien järjestelyssä tulisi pyrkiä siihen, että koko poka hyppää samasta korkeudesta. Erityistilanteita varten noudatetaan pokakoneen vieressä olevia ohjeita.

1.4 Oppilassuoritukset tehdään koulutusohjelman mukaisista korkeuksista.

2. Hyppyjen maksaminen

2.1 Hypyt on maksettava hyppytilille. **Hypätyt hypyt tulee olla maksettu ennen kuun loppua.** Mikäli hyppääjä hyppää, vaikka tilillä ei ole rahaa, hän jou-
tuu hyppykieltoon kerhon johtokunnan määrittämien ohjeiden mukaisesti.

3. Kerhon hyppyvarusteet

3.1 Kaikki kerhon omistamat hyppyvarusteet on tarkoitettu pääsääntöisesti oppilaskäyttöön.

3.2 Mikäli oppilaskalustoa on vapaana, niin C/D-luokan hyppääjä voi vuokrata kerhon oppilasvarjoja, -kypäriä sekä -haalareita. Korkeusmittarit ovat ainoas-
taan oppilaskäytössä.

Jyväskylän Laskuvarjokerho ry

Liite 1.

25.2.2010

Liikkuminen ja oleskelu lentokenttäalueella

Oleskelu lentokentän aidatulla alueella on kielletty (ks. Jyväskylän lentoaseman toimintakäsikirja).

Laskuvarjohyppytoiminta ja siihen liittyvä koulutustoiminta aidatulla alueella on kuitenkin sallittua seuraavin ehdoin:

- Jyväskylän Laskuvarjokerholla on alueelle kulkulupa. Tällä luvalla alueella saa liikkua laskuvarjohyppytoimintaan liittyvä henkilö, jonka nimi on erillisessä "Kenttäalueella liikkuvat" -listassa. Lista on nähtävissä laskuvarjokerholla ja lentoasemalla sekä lentoasema toimittaa listan kunnossapitoon. Laskuvarjokerhon sihteeri päivittää listaa tarpeen mukaan.
- Kulku kenttäalueelle tapahtuu portista nro. 21. Porttia pidetään lukittuna koko ajan. Laskuvarjokerholla on porttiin kaksi avainta.
- Pilotit voivat liikkua alueella oman harkintansa mukaan; poislukien lennonjohdon aukioloaikana liikennealue, jonne lupa liikkumiseen on aina pyydettävä lennonjohdolta.
- Oppilaat siirtyvät lentokoneelle hyppymestarin ja lupakirjahyppääjät pokanvanhimman valvonnassa.
- Hypyn jälkeen hyppääjät siirtyvät maalialueelta takaisin kerholle. Portin avain on joko hyppymestarilla tai pokanvanhimmalla, tai maahenkilö avaa portin ulkopuolelta hyppääjille.
- Hyppymestari tai maakouluttaja voi kouluttaa oppilaita lentokoneella ja lentokonehallin alueella.
- Radiokouluttaja voi mennä maalialueelle kouluttamaan oppilaita. Kouluttajalla on oltava mukana ilmailuradio ja lennonjohdon aukioloaikoina lupa liikennealueella liikkumiseen on aina pyydettävä lennonjohdolta. Muuna aikana Jyväskylän liikenteelle on ilmoitettava radion kautta liikennealueella liikkumisesta. Maalialueelta tultaessa lupaa rullauttien ylittämiseen ei lennonjohdolta tarvitse erikseen kysyä.
- Maalialueelle voi radiokouluttajan mukana mennä "Kenttäalueella liikkuvat" -listalla olevia henkilöitä seuraamaan alastuloja. Henkilöt liikkuvat radiokouluttajan valvonnassa.
- Onnettomuuden sattuessa tai muutoin kunnossapidon luvalla lentokonehallin ison portin no. 18 kautta voidaan kulkea autolla esim. ambulanssit tai polttoainesäiliön siirtäminen. Kunnossapidon ollessa töissä on sille aina ilmoitettava, jos portista kuljetaan. Laskuvarjokerholla on porttiin yksi avain.